

KULTURNÄMNDENS MILJÖHANDLINGSPLAN 2013 – 2015

Kulturnämndens övergripande miljömål

Förslag i VP för nämndmål 2013: Kulturen bidrar till en hållbar miljö och inspirerar till en hållbar livsstil.

- Kulturnämnden tar ett lokalt och ett globalt ansvar genom att minska verksamheternas negativa miljöpåverkan och öka den positiva miljöpåverkan.
- Alla medarbetare vid kulturförvaltningen arbetar för att uppnå stadens och kulturnämndens miljömål.
- Stockholmare, besökare, elever och medarbetare inspireras till en hållbar livsstil genom kulturnämndens publika verksamheter.
- Stadens organisation inspireras av kulturnämndens strävan att framstå som en förebild i miljöarbetet.

STOCKHOLMS STADS MILJÖMÅL 1. MILJÖEFFEKTIVA TRANSPORTER

”Under programperioden ska följande delmål uppnås

- 1.1 Miljöbelastningen från stadens transporter och resor ska minska
- 1.2 Stadens egna fordon ska vara miljöbilsklassade och köras på förnybart bränsle, och av stadens upphandlade transporttjänster ska miljöfordonsandelen öka

Staden ska verka för att följande delmål uppnås under programperioden

- 1.3 Miljökvalitetsnormerna för luft ska uppnås i hela staden
- 1.4 Gång- och cykelresandet ska öka
- 1.5 Kollektivtrafikens andel ska öka i förhållande till biltrafik
- 1.6 Nya personbilar som säljs ska till minst 50 procent vara miljöbilar.
 - 10 procent av nyregistrerade tunga fordon ska vara miljölastbilsklassade.
 - Försäljningen av miljöbränsle ska uppgå till 16 procent
- 1.7 Trafikbullret utomhus ska minska”

Indikatorer i ILS

Årsmål: Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar 85 % (KF).

Årsmål: Andel miljöbilar i stadens bilflotta 100 %.

Årsmål: Andel dubbdäck 0 %.

Kulturnämndens åtagande

- Miljöbelastningen från transporter och resor minskar.
- Egna fordon är miljöbilsklassade och körs på miljöbränsle.

Minska miljöpåverkan från resor och transporter genom att

Cykla, åka kollektivt, åka tåg när det är möjligt i stället för att flyga, efterfråga miljöalternativ vid beställning av bud, taxi och transporter.

Förslag till Kulturnämndens resepolicy, se bilaga 2.

STOCKHOLMS STADS MILJÖMÅL 2. GIFTFRIA VAROR OCH BYGGNADER

”Under programperioden ska följande delmål uppnås

- 2.1 Innehållet av miljö- och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor ska minska
- 2.2 Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från byggnader och anläggningar ska minska
- 2.3 Andelen ekologiska livsmedel som staden köper in ska uppgå till minst 25 procent

Staden ska verka för att följande delmål uppnås under programperioden

2.4 Spridningen av miljö- och hälsofarliga ämnen från hushåll, handel, byggande och andra aktörer i Stockholm ska minska

2.5 Andelen miljöklassade byggnader ska öka”

Indikatorer i ILS

Årsmål: Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö och hälsofarliga ämnen inte ingår 100 % (KF).

I nuläget finns ingen relevant indikator för kulturnämnden.

Kulturnämndens åtagande

- Spridningen av miljö- och hälsofarliga ämnen minskar genom val av miljömässigt hållbara varor och tjänster i enlighet med stadens upphandlingsregler. Detta gäller särskilt de fem mest angelägna ämnena/ämnesgrupperna identifierade av Miljöförvaltningen och Stockholm Vatten: alkylfenoler/alkylfenoletoxilater, antibakteriella ämnen, bromerade flamskyddsmedel, ftalater och polyflourerade föreningar¹.
- Inköp övervägs noga för att hushålla med jordens resurser. Detta gäller t.ex. elektroniska produkter som mobiltelefoner och läsplattor.
- Andelen miljömärkta varor och tjänster som köps in ökar.

Välj miljömässigt hållbara varor och tjänster genom att

Köpa miljömärkta varor och tjänster genom vägledning av avtalsdatabasen, stadens ”Guide till giftfria varor” & Miljöstyrningsrådets kriterier, t.ex. kontorsmaterial & kontorsmöbler, disk & rengöringsmedel, konst-, byggmaterial & kemikalier, kaffe/te, mjölk, frukt, kaffebröd & catering samt undvika att köpa engångsprodukter, särskilt av plast.

¹ Ur ”Stockholms väg mot en giftfri miljö”, Projektet Nya gifter – nya verktyg 2008
<http://www.stockholm.se/KlimatMiljo/Kemikalier-och-miljogifter-NY/Miljogiftovervakning-och-utredning/Nya-gifter---nya-verktyg/>

STOCKHOLMS STADS MILJÖMÅL 3. HÅLLBAR ENERGIANVÄNDNING

”Under programperioden ska följande delmål uppnås

- 3.1 Staden ska genom energieffektiviseringar minska energianvändningen i den egna verksamheten med minst 10 procent
- 3.2 Upphandlad el i stadens egna verksamheter ska uppfylla kraven för miljömärkning
- 3.3 I nyproducerad byggnad, på av staden markanvisad fastighet, ska energianvändningen vara högst 55 kWh/m²
- 3.4 Stadens byggnader ska energieffektiviseras vid större ombyggnader

Staden ska verka för att följande delmål uppnås under programperioden

- 3.5 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 3,0 ton CO₂e per stockholmare”

Indikatorer i ILS

Årsmål: Elanvändning per kvadratmeter 30 kWh/kvm (KF årsmål 34 kWh/kvm).

Kulturnämndens åtagande

- Genom energieffektiviseringar minskar energianvändningen i den egna verksamheten i samarbete med hyresvärdarna.
- Elen uppfyller kraven för miljömärkning.

Spara energi genom att

- Stänga av datorer, skärmar, skrivare, lampor, elektronisk utrustning m.m.
- Använda LED-lampor.
- Installera förgreningsdosor med strömbrytare vid skrivborden/arbetsplatserna.
- Ställa in datorer för strömsparläge när de inte används.
- Se över inställningar för belysning i allmänna utrymmen, även nattbelysning.
- Installera närvarostyrd och/eller tidsstyrd belysning och ventilation i allmänna utrymmen.

STOCKHOLMS STADS MILJÖMÅL 4. HÅLLBAR ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

”Under programperioden ska följande delmål uppnås

- 4.1 Mark- och vattenområden som har särskild betydelse för den biologiska mångfalden ska stärkas och utvecklas
- 4.2 Grön- och vattenområden som är särskilt attraktiva för rekreation ska stärkas och utvecklas
- 4.3 Intrång i övriga grön- och vattenområden ska minimeras och ersättas
- 4.4 Vid förändringar i mark- och vattenområden ska dessa utformas för kommande klimatförändringar
- 4.5 Skötseln av grön- och vattenområden ska stärka biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter

Staden ska verka för att följande delmål uppnås under programperioden

- 4.6 Vattenkvaliteten i sjöar och vattendrag ska förbättras”

Indikatorer i ILS

I nuläget finns ingen relevant indikator för kulturnämnden.

Kulturnämndens åtagande

- Avfall och utsläpp av farliga ämnen i avloppet minskar.

Använd vatten på ett hållbart sätt genom att

- Minimera utsläpp av farliga ämnen i avloppet så som t.ex. icke miljömärkta disk-, tvättmedel och tvålar, målarfärg, lacknafta, och andra kemikalier.
- Hushålla med varm- & kallvatten.
- Använda termosar för upphettat vatten & kaffe.

STOCKHOLMS STADS MILJÖMÅL 5. MILJÖEFFEKTIV AVFALLSHANTERING

”Under programperioden ska följande delmål uppnås

- 5.1 Avfallet från stadens verksamheter ska minska och det som ändå uppstår ska nyttiggöras
- 5.2 Andelen felsorterat farligt avfall ska minska
- 5.3 Avfallet från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppstår ska nyttiggöras”

Indikatorer i ILS

Årsmål: Andelen verksamhetslokaler som sorterar avfall i fler fraktioner än hushållssopor, papper och kartong 50 % (Kulturnämnden).

Årsmål: Pappersförbrukningen ska minska med 5 % under 2013 (Kulturnämnden).

Kulturnämndens åtagande

- Avfallet från verksamheterna minskar. Det som ändå uppstår återanvänds eller återvinns i högsta möjliga mån.
- Genom samverkan med hyresvärdarna har alla lokaler tillgång till och utrymme för resursåtervinning och samordnad resurseffektiv hämtning av fraktionerna.
- Andelen felsorterat farligt avfall minskar.
- Förbättrade och förtydligade rutiner för hantering av farligt avfall och återvinning finns, t ex av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning.

Minimera avfall genom att

- Tänka över alla inköp så att det uppstår så lite avfall som möjligt.
- Reparera och återanvända i stället för att slänga saker som är i gott skick.
- Etablera resursåtervinningsstationer (sopsortering) i lokalerna i samverkan med hyresvärdarna.
- Använda sida på intranätet för internt byte och bortskänkande av produkter.

Spara papper genom att

- Minimera utskrifter genom dubbelsidiga utskrifter & kopior.
- Använda utskriftskö, digitala presentationer, möteshandlingar samt e-tjänster.

STOCKHOLMS STADS MILJÖMÅL 6. SUND INOMHUSMILJÖ

”Under programperioden ska följande delmål uppnås

- 6.1 Inomhusmiljön ska bli bättre
- 6.2 Radonhalterna inomhus ska minska
- 6.3 Bullernivåerna inomhus ska minska”

Indikatorer i ILS

I nuläget finns ingen relevant indikator för kulturnämnden.

Kulturnämndens åtagande

- Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet minskar hälsorelaterade riskfaktorer i inomhusmiljön såsom radonhalter och buller och luftkvaliteten förbättras.

Samverka aktivt med stadens fastighetsbolag för att

- Identifiera riskfaktorer som kan påverka inomhusmiljön negativt som t ex buller från ventilationsanläggningar (för riktvärden, se http://www.av.se/teman/buller/ljudniva_decibel.aspx) och höga radonhalter (ska vara lägre än 200 Bq/m³ luft).
- Sträva efter att förbättra luftkvalitet och ventilation i lokalerna (enl. AFS 2009:2).

KULTURNÄMNDENS ÅTAGANDE 7. HÅLLBAR PUBLIK VERKSAMHET OCH KOMMUNIKATION**Kulturnämndens åtagande**

- Genom att i den publika verksamheten kommunicera miljö- och hållbarhet i kreativa former inspireras medborgarna till en hållbar livsstil.

- Kulturförvaltningen underlättar för besökare och användare att göra bra miljöval.
- Kulturförvaltningen är öppen och tillgänglig för samarbeten med andra parter för att kommunicera miljöbudskap som berör stockholmarna.
- Lämpliga verktyg i Grön IT-strategi för Stockholms stad används för en energieffektiv kommunikation.
- I enlighet med stadens sex miljömål planeras det publika utbudet så att det genomförs med så liten negativ miljöpåverkan som möjligt.

Anordna hållbara evenemang och publik verksamhet genom att

- Köpa miljömärkta varor och göra miljövänliga val vid inköp av t.ex. mat och dryck.
- När engångsmaterial är nödvändigt, endast använda engångsprodukter som består av förnybara råvaror samt anordna sortering av lämpliga återvinningsfraktioner.
- Planera och använda miljösäkra transporter.
- Återanvända material från tillfälliga evenemang och utställningar.
- Underlätta för besökaren att göra bra miljöval genom att tillhandahålla sortering av lämpliga återvinningsfraktioner i publika utrymmen, sälja ekologiskt kaffe och andra hållbara alternativ.

Kommunicera hållbarhet och på ett hållbart sätt genom att

- Lyfta fram det miljö- och hållbarhetsarbete som görs i avdelningarnas publika verksamheter.
- Använda digitala medier i stället för tryckta när det är mest hållbart, och satsa på e-tjänster som ersätter pappersblanketter.
- Arrangera digitala möten och videokonferenser i stället för att resa.
- Göra miljömässiga och hållbara val vid förvaltningens egna möten.
- Internt och externt förmedla goda miljöexempel från kulturförvaltningens verksamheter.
- Kommunicera nyttan av kultur som hållbart alternativ till materiell konsumtion.

Indikatorer i ILS

Förslag: Andel enheter med miljöombud 100 %.